

Innehåll

- 1 Louise i Vetlanda och barns bästa
- 2 Skolans segregation är samhällets (del 1)
- 3 Dua; ett brinnande barna hjärta som stenades till döds
- 4 Diskriminering av barn i skolan
- 5 Barnens bästa vän

Ansvarig utgivare:

Sara Ghasemyani
sara.ghasemyani@spray.se

Redaktör:

Soleyman Ghasemiani
soleyman.ghasemiani@spray.se

Adress: Box 69 / 424 22 Angered

- Tel: 070- 444 15 78
- Fax: 08- 590 737 99
- info@barnenforst.se
- www.barnenforst.se
- www.childrenfirstinternational.org

Louise i Vetlanda och barns bästa

Soleyman Ghasemiani

Fallet Louise i Vetlanda upprörde med rätta hela Sverige. Louise hade övergivits av sin mor 2001 när hon var 10 år. Den utredning som socialtjänsten i Bergsjön hade inlett avslutades när man konstaterade att hon skulle bo hos far. Problemet var bara att fadern var psykisk sjuk, tidigare dömd i tingsrätten för kriminella handlingar och missbrukare. Upprepade anmälningar från polisen, skolan och allmänheten ledde aldrig till djupgående utredningar om faderns leverne och dotterns mående och behov. Det tog 5 långa katastrofala år innan socialtjänsten i Vetlanda tog hand om Louise. I sin granskning av fallet riktar Länssyren stark kritik mot socialtjänstens förfarande. Granskningen skedde innan Uppdrag Granskning riktade stråkastarna mot handläggningen av ärendet.

I spåret efter ”Uppdrag Granskning” kom olika förklaringar till varför det blev som det blev. Ren

nonchalans, bristande kompetens, hög arbetsbelastning, socialtjänstlagens höga krav för omhändertagande av barn, bristande kommunikation och samverkan bland olika myndigheter hör till raden av dessa förklaringar. Var ska man hitta sanningen om det tragiska liv som Louise fick leva i över 5 år? Hittills har man inte kunnat visa belägg för att socialtjänsten eller någon/några handläggare struntat medvetet om hur illa Louise har farit under den aktuella tiden. Det är mänskligt att fela; och att göra felbedömningar. Det sociala arbetet har inte att göra med matematiska beräkningar, eller hård fakta som har svårare att påverkas av andra omständigheter utan den har med mänskliga relationer, känslor, lojaliteter, och många känsliga band som inte ger sig till känna vid första ögonkastet. Det som kännetecknar fallet

Gå till sidan 2

Louise är inte så mycket felbedömningar utan bristen på någon djupgående utredning som skulle ha fokuserat på faderns föräldraförmågor och Louise behov. Den information som sjukvården, kriminalvården och andra myndigheter hade samlat på sig om den missbrukande och sjuke fadern samlade bara damm på sig och kom inte socialtjänsten till handa. Ansvar för denna del ligger helt och hållet på socialtjänsten eftersom det är den myndighet som är ålagd av lagen att se till att barn inte far illa.

Vad ska man göra för att vi inte återigen behöver bli varskodda om barn i Louise situation? Kompetensutveckling inom socialtjänsten och andra myndigheter som jobbar med barn, längre socionomutbildning, yrkeslegitimation för socionomer, hör till de förslag som bollats under diskussionens gång. Fackförbundet SKTF har förslag på en ny lagstiftning, Lex Realia som innebär en rättighet och en skyldighet för den enskilde tjänstemannen att alltid få uttrycka sin professionella bedömning oavsett politiskt majoritet och oavsett kommunens ekonomiska förutsättningar.

Ingen av de nämnda förslagen står i motsats-

ställning. De behövs alla för en bättre barnvård och skyddet av barn från otillräckliga och ibland skadliga eller till och med rent livsfarliga vuxna som tilldelats vårdnadsansvaret på biologiskt basis. Det som dessa förslag inte vidrör alls, är föräldraansvaret alltför stora tyngd i lagstiftningen, inte minst föräldrabalken. Den syn som står bakom de svenska lagarna om barn, bygger på föräldraskapets helgd; föräldrars rätt till sina barn. Föräldraansvaret kommer egentligen från det perspektivet; att måste ta ansvar för de barn man har satt till världen. Samhället får rycka in bara när det går riktigt illa. Den svenska lagstiftningen är världsledande vad gäller barnrättsfrågor. Men även den svenska lagstiftningen, (och barnkonventionen för den delen) utgår från samma perspektiv. Barn är inte till låns till de biologiska vårdnadshavarna utan verkar mest vara biologiska ägodelar. Lagen om tvångsomhändertagande av barn och unga (LVU) är så strikt ofta har det gått alldeles för långt innan socialnämnden kan få igenom ett tvångsomhändertagande. Detta gör det självklart svårare för omgivningen att reagera i tid och för socialtjänstemännen att ingripa föräldrarna till trots.

Detta perspektiv leder oundvikligen till att en viss tolerans för "illafarande", en uppmjukning av attityderna för vad barn får stå ut med och en höjning av ribban för samhällets ingripande. Lagstiftningen måste byta perspektiv från föräldrar till barnet som eget individ med allt vad det innebär. Det biologiska får aldrig bli ett ödets ok över barnets liv. Biologisk tillhörighet får bestämma barnets uppväxtmiljö, endast när och om barnet får ett kompromisslöst och fullgod skydd, omsorg, värme och respekt.

En annan viktig fråga handlar om ansvaret för barna vård. Som det är idag ligger detta ansvar på socialnämnden eller kommunerna. Detta gör barna vården oerhörd känslig för kommunernas ekonomiska situation och andra politiska och socioekonomiska överväganden.

Socialtjänsten borde vara en statlig myndighet och ansvaret för barns bästa borde läggas på staten helt och hållet. Inget barn skall behöva leva i misär eller under oacceptabla förhållanden för att kommunerna behöver skära ned i socialtjänstens budget eller i uppsökande och eller förebyggande insatser.

Skolans segregation är samhällets (Del 1)

Lars Åberg

Föräldrar väljer inte pedagogik åt sina barn, de väljer bort oönskade skolkamrater. Och på Högsboskolan i Göteborg har man fått omgivningens problem i knät. Det löser man inte med ordningsbetyg, menar Lars Åberg i den första av två artiklar om sprickorna i skolan.

Kaka söker maka. Föräldrar sätter i ökande utsträckning sina barn i friskolor eller i kommunala skolor i utvalda stadsdelar eller med särskild ämnesprofil. Tendensen är att de aktivt väljer skola, inte för den alternativa pedagogikens skull utan för att slippa problem. De letar efter en miljö fri från sådant de inte vill veta av. De väljer bort oönskade skolkamrater. Och det finns samtidigt en stor, och förmodligen växande, grupp elever som skolan inte alls fungerar för.

Det svenska skolsystemet har spruckit, diversifierats, segregerats. Det borde leda till en mycket öppnare och mindre repressiv debatt höjd över ordningsbetygens och mobilkontrollernas begränsande nivå.

Den hårt ansatte rektorn på Högsboskolan i Göteborg, Jan Carlsson, hänger mer med huvudet än vad en rektor borde behöva göra i ett välfärdsland:

- Varför gå på fotboll om man tänker slåss och inte är där för att titta på matchen? Vi har elever i skolan som inte är där för att lära sig något. Det är en undervisningsinstitution, men det känns inte så ibland.

För några veckor sedan stängdes Högsboskolan tillfälligt och dessförinnan skedde samma sak med Gustav Adolfskolan i Landskrona. Hermodsdals-skolan i Malmö har lagt ner sitt högstadium. Orsak: ett våld som inte längre kunde hanteras. Mellan oktober och januari gjorde Högsboskolan ett femtontal polisanmälningar. På GASkolan stannade en grupp tjejer hemma i protest mot övergreppen från ett killgäng; skolförvaltningens chef väckte onekligen uppseende när han beskrev detta som "en skola som

alla andra".

Kanske fanns där ändå ett korn av sanning: liknande förhållanden, med en eskalerande otrygghet, har etablerats i en rad skolor, framför allt i de större städerna. Det har snart gått fyra år sedan rektorerna i Rosengård i Malmö skrev till stadsdelsfullmäktige om att "problematiken kring barnen har blivit tyngre för varje år", att "våldet har trappats upp och går i dag långt ner i åldrarna" och att "många elever har så svåra problem att man egentligen inte tycker sig kunna hantera dem i en vanlig undervisningssituation".

Det är ett glåmigt

landskap där ute, i stadsdelarna med många socialbidrag och för få fullständiga betyg. Bränder anläggs, fönster krossas och småsyskonen dras in i de äldres respektkultur med hot och kontrollmekanismer, som blir till ett alternativt regelverk i en värld för sig.

Skolornas nödrop i medierna gäller i själva verket sedan länge kända omständigheter, som ändå hållits undan och tonats ned av allmän oro för stigmatisering och dåligt rykte.

Men vilket annat rykte förtjänar ohållbara förhållanden?

Skolans segregation är samhällets och den accelererar när de som väljer ser till att deras barn inte hamnar bland dem som skolan inte kan hantera.

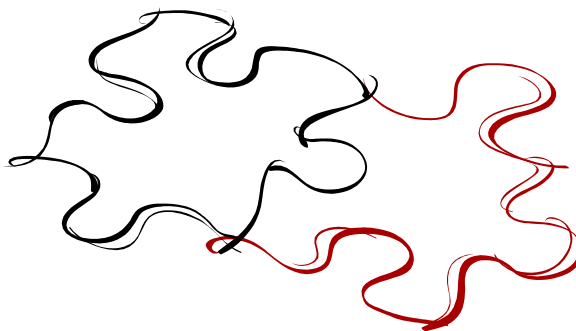
- Hos oss, säger Jan Carlsson på Högsboskolan, finns några familjer som har fått hus i området, men har svårt att anpassa sig i det svenska samhället. De har inget arbete, men många barn. Blir det bråk kan det komma ett helt gäng och uppvakta den som har sagt någonting. Den kulturen har inte vi, men de gör så. Det blir en väldig otrygghet i stadsdelen.

Larmen från olika hörn av landet om mobbning och misshandel, förstärkta av Arbetsmiljöverkets rapport om dåligt förebyggande arbete, väcker på nytt frågan varför det har tillåtits gå så långt. Det är lite som eleverna säger, menar Jan Carlsson, det är ingen som bryr sig. Uppgivenessen sprider sig bland lärarna.

- Man kämpar väldigt mycket ensam. Att

gemensamma förhållningssätt saknas har stor skuld i det hela.

De ökande skillnaderna mellan landets skolor skulle förstås kunna framställas som mångfald, men när elever med motivation och höga betyg söker sig bort från dem med låga eller inga alls passar andra beteckningar bättre. Den amerikanske skoldebattören

Jonathan Kozols senaste bok "The shame of the nation" handlar om hur skolsystemet i USA återsegregerats på ekonomisk grund, ett halvsekel efter medborgarrättsrörelsens genombrott. För Kozol är huvudargumentet för integrerade skolor inte att minoritetselever ska få bättre betyg utan att alla barn dras in i ett demokratiskt sammanhang.

Amerikanerna kan alltid skylla på Reagans ideologiska arv. På senare tid har svenska skolor återsegregerats medan den politiska makten legat hos ett parti med demokrati i namnet. Beror det på handfallenhet och undfallenhet, på gradvis tillvänjning? På att den demokratiska visionen

förtunnats och ersatts med mångfald?

- Som så ofta är det en liten klick elever som står för den oro som kan spridas över en hel skola, säger Marie Lindén (v), det skolansvariga kommunalrådet i Göteborg. Både språk och våld är grövre i dag och toleransens gränser har förskjutits. Det är ett maktspel som utövas. Tyvärr är det här någonting vi kommer att få se mer av. Varför det?

Hela samhället hårdnar. Jag har jobbat med barn och ungdomar i 25 år och jag vet hur det var när vi på 90-talet tvingades stänga fritidsgårdar och krympa det förebyggande. Jag tror att många av de här eleverna är barn som har gått igenom systemet och inte blivit hjälpta i tid.

Ragnela Lells, rektor på Värner Rydénsskolan i Rosengård, oroar sig för de elever som inte är motiverade, som redan räknat bort sina chanser. Många blir utan godkända betyg trots att stadsdelen får mer resurser än andra.

- Ska vi tillgodose alla särskilda behov krävs ännu större personaltäthet. En del har så otroligt stora luckor. Man kan säga att skolan inte är anpassad till verkligheten. Inget annat område i Sverige är så trångt, med så många människor på så liten yta.

Det är detta andra söker sig bort ifrån: en skola som

har svårt att fungera eftersom den har hamnat i en verklighet, som den inte väntade sig och som den omöjligt kan bemästra med traditionella metoder.

Men alla svårigheter kan inte förklaras med elevflykt när det främst är det segregerade boendet som ger den segregerade skolan. Några bor där skolorna brinner, andra där de sponsras av näringslivet. På ett plan, det som handlar om innehåll och riktning, kan skolan sägas ha ett generellt problem. De akuta bekymren är dock platsbestämda, de handlar om identifierbara elever och deras framtid.

Av någon anledning är det svårare, och politiskt känsligare, att peta i barns uppväxtvillkor - hur de har det hemma - än att prata om den ekonomiska resurstill-delningen. Inga pengar i världen kan ersätta vuxenengagemang; en truism som väl snart borde leda till konkretiserade ambitioner att dra in alla barn i ett demokratiskt sammanhang.

Vad ett växande antal föräldrar, både de som sitter där de sitter och de som väljer bort miljöer de inte vill veta av, nu ger uttryck för är misstro mot det gemensamma, mot samhället.

* Artikeln har varit publicerad 070309 i GöteborgsPosten, tidigare.

FAKTA

* Läsåret 2001-02 fanns 1.059.000 elever i grundskolan. 1.006.000 av dem gick i 4.584 kommunala skolor, 51.000 i 475 friskolor.

Läsåret 2005-06 fanns 995.000 elever i grundskolan. 919.000 av dem gick i 4.306 kommunala skolor och 74.000 i 585 friskolor. Elevantalet i grundskolan fortsätter att minska fram till läsåret 2010-11. Antalet friskolor väntas ändå öka. www.skolverket.se

* Enligt Arbetsmiljöverkets aktuella inspektion av 300 skolor i Stockholm, Göteborg och Malmö saknar fyra av fem ”genomtänkta instruktioner för att förebygga och hantera hot- och våldssituationer”. www.av.se

Diskriminering av...

allt det hemska som läraren berättade. Allt detta handlar om att pracka något på barnen som de inte vet någonting om och oftast inte vill höra heller!

Man gjorde alltid skillnad på tjejer och killar på många konstiga sätt. Hemkunskapslektionen var bara ägnat för tjejer. Vi skulle alltid göra som våra mammor gör hemma och

lära oss allt om hemmet och inget mer! Samtidigt fick killarna uppmuntran för att vara starka och kämpiga och orienterade mot arbetsmarknaden som sina pappor.

Ungefär så här var min vardag i skolan i hemlandet. Men det kallar jag inte för en skola där elever får lära sig de grundläggande vetenskapliga kunskaperna som behövs i livet, utan jag kallar det för rena fångelset eller en skola där de uppfostrade oss på ett religiöst och traditionellt sätt!

Jag hoppas att vi blir fler och fler som vill förändra barnens värld till det bättre! Speciellt vill jag uppmuntra ungdomar i min ålder för att engagera sig för ett bättre liv för alla barn och framförallt för dem själva! Vi måste kämpa för en trygg framtid för alla barn oavsett kön eller kulturell bakgrund. Slutligen vill jag tacka Barnen Först för denna konferens och för samarbetet med oss. Jag hoppas på ännu mer samarbete mellan våra organisationer för en starkare opinionsbildning för barnens rättigheter i båda våra hemländer; Irak och Sverige!

Tack för att jag fick delta i denna konferens!

Till Dua, ett brinnande barna hjärta som stenades till döds!

Sherzad Fatih

När jag fick höra hur den 17 åriga flickan, Dua blev misshandlad och mördad av omgivningen, blev jag oerhörd ledsen. Direkt efteråt, när jag fick se filmen som hade filmats under tiden de försökte ta livet av henne på

ett sådant fruktansvärt sätt, blev jag ännu mer berörd och gråtfärdigt!

Även i fiktiva filmer blir man berörd när man ser människor dödas. Men att se på en verklig filmklipp och veta att detta faktiskt är sant och hände bara för några dagar sedan, gjorde det omöjligt för mig att se färdig på!

Jag var influerad fortfarande efter några dagar och djupt skakad! Det var svårt, snarare omöjligt att uttrycka mina känslor, och hatet mot dessa mördare!

Dua hade fyllt bara 17 år, men avslutade sina sista stunder i livet på detta hemska och makabra sätt!

Hennes enda fel och synd i livet var att förälska sig i en kille. Hon bad och bönade omgivningen för sitt liv, att

inte göra henne illa, men ingen avstod ifrån att tortera henne. De var inte nöjda med att bara kasta sten på henne, utan slet av henne kläderna, buade, sparkade och drog henne runt på gatorna, mördade henne och lämnade hennes kalla, lilla döda kropp på gatan!

Detta hände för bara några dagar tillbaka, den 7 april 2007. Detta hände där många andra kvinnor har gått samma öde till mötes; där kvinnor

slaktas, torteras och sedan mördas på öppen gata med myndigheternas goda minne.

Det finns många platser i denna värld där kärlek och förälskelse är en synd och är förbjuden. Irak och Kurdistan återfinns tyvärr för närvarande bland de platserna tack vare de reaktionära sociala rörelsernas framfart och den politiska maktens förkärlek till dessa krafter.

Detta illdåd som hände i småstaden *Baashiqa*, nära staden *Mosul*, är inget som vi bara kan glömma och lägga bakom oss! Var och en av oss som tror på kvinnofrihet, varenda en av oss som är

emot misshandel och tortyr av kvinnor, alla de som kämpar för ett fritt och bättre samhälle, kan inte vara tysta och inte bry sig!

Irak och Kurdistan måste rensas av dessa reaktionära, kärlekshatande mördare. Därför har det startats flera kampanjer emot detta, samtidigt som det är vår angelägenhet som grupper, föreningar, organisationer och som enskilda att höja rösten, kämpa och anstränga oss så mycket som det är möjligt, för att stätta stopp på patriarkatets politiska makt och värderingar!

Hälsningar till dig kära Dua! Du var ett barn inte hade hunnit smaka av livets fröjder. En flicka som inte fick uppleva världen som vuxen. Hälsningar till din sanna samt brinnande kärlek och din avsky och ditt motstånd mot de känslolösa mördarna! Skam åt er som

mördade Dua, som sparkade, kastade sten eller slet hennes kläder. Och skam åt alla de makthavare, med sina lagar, som inte vill se verkligheten, som tillåter mord på kärlek; och som trampar ned kvinnors och försvarslösa barns grundläggande rättigheter!

Diskriminering av barn i skolan

Tara Said

Följande text är Tara Suids tal Vid Barnen Först: s 4: e internationella konferens i Stockholm, oktober 2006.

Jag heter Tara Said och är stolt över att vara här i egen skap av styrelsemedlem för den svenska avdelningen av "Centret för Försvaret av Barnens Rättigheter i Irak". Eftersom barns rättigheter låg mig varmt om hjärtat, uppmuntrades jag av min pappa och ordföranden för CFBRI att jobba inom föreningen och kämpa för barnens rättigheter.

Jag har varit i Sverige i snart 4 år. Jag går i nian i år och tycker att det är mycket roligt och intressant med all kunskap vi får från skolan här. Det är stor skillnad mellan undervisningen i Irak och Sverige. Jag hann lyckligtvis läsa bara till femman och strax efter det var vi tvungna att lämna Irak, annars skulle jag ha haft oerhört svårt att klara av att fortsätta gå i skolan och studera vidare senare. Här ska jag förklara anledningen till det.

Skolmiljön och vardagen i skolan var både tråkigt och

förskräckligt. Lärarnas beteende och deras sätt att titta på de elever de inte gillade var i sig en plåga. Värst var det fastemånaden, Ramadan, särskilt för mig

och de elever som inte fastade. Då var jag tvungen att låtsas vara fastande, och ha en slöja på mig och inte äta något under dagen. Det var ju klart man inte fick äta; vi fick aldrig mat i skolan och elevfikat var stängd under fastemånaden. Kortfattad, så lärde lärarna oss elever att ljuga, om att fasta, fast vi egentligen inte gjorde det!

Vi läste arabiska språket från 4:an men fick läsa

religion på arabiska fr.o.m. årskurs 1 samtidigt som vi läste alla andra ämnen på kurdiska och inte kunde tala eller stava ett ord på ett annat språk. Inte bara det utan vi fick lära oss psalmer och verser också från koranen, på arabiska förstås.

Det lustiga är att vi varken visste eller förstod vad dessa verser betydde. Men en sak visste vi: om vi inte bad till Gud, inte läste koranen, inte bar slöja eller inte gjorde så som läraren sa, då väntade helvetet oss! Det heta helvetet som skulle smälta syndaren levande i all evighet! De som hamnade i helvetet skulle torteras i all evighet.

Vår religionslärare berättade några gånger om en flicka som bodde i närheten och som hade råkat ut för något i form av ett spöke eller djävulen själv som hade kommit ner från himlen till flickan. Orsaken sades vara att hon struntat i att bära slöja, och att hon hade klätt sig i för kort kjol. Han menade att vi måste vara uppmärksamma annars kunde vi också råka ut för samma djävulskap. Vi gick självklart på dessa påståenden även om de inte var sanna. Vi var bara Barn. Inte mer än några år gamla!

Många av oss satt tysta i sin bänk i skolan och var förskräckta med tanke på

Gå till sidan 5

Barnens bästa vän

Till minnet av Barnen Först: s grundare

Allan Weis

Det finns många människor runt om i världen som brinner för barnrättsfrågor. Det finns säkert också hundratusentals människor som är engagerade i behjärtansvärda verksamheter som är riktade mot barn i olika situationer. Barnen Först tillhör en av de många organisationer som kämpar för en bättre värld för barn. Det som skiljer Barnen Först från andra organisationer är dess djupgående krav på barn som egna individer och prioriteringsordningen i samhället.

Idén om bildandet av Barnen Först väcktes först av Mansor Hekmat i slutet av 90 talet. Hösten 1999 offentliggjordes bildandet av organisationen av Mansor Hekmat och Soraya Shahabi. Soraya har sedan dess lett organisationen som ordförande för dess internationella avdelning.

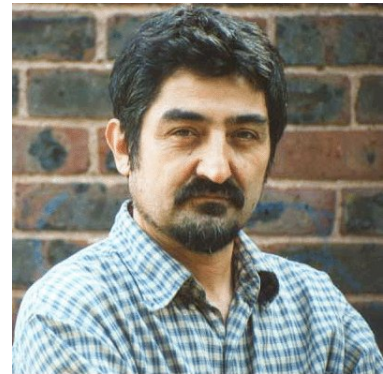
Mansor Hekmat lämnade oss hastigt den 4 juli 2002 efter en kort tids insjuknande i cancer.

Mansor Hekmat älskade barnen. Alla som kände

honom från nära håll pratar om hans respektfulla bemötande av de barn han mötte. Han menade att man måste möta barnen på deras villkor. Därför blev han en kär vän med alla de barn han träffade. Och det är just kärleken till barn som egna individer som präglar hans verk Barnen Först. Han menade verkligen Barnen Först, i ordets bemärkelse, med allt vad det innebär, ideologiskt, politiskt, ekonomiskt etc.

Mansor Hekmat menade att ett samhälles behandling av sina barn, är ett mått på hur mänskligt det är i allmänhet. Den grymhet med vilken världen av idag behandlar barnen är ett bevis på den omänskliga ordning som råder. För honom fanns det bara en värld och ett sätt att förfara med barnfrågor. Han var en kompromisslös motståndare mot kultur- och värderelativismen som enkelt delar barn och deras rättigheter i olika kategorier med utgångspunkt från

föräldrarnas härkomst, deras religiösa, etniska eller kulturella tillhörighet. Han hävdade bestämt att barn inte har någon religion eller etnicitet och att religionens intrång i barns värld måste stoppas. Han menade att barn

måste få mogna och växa upp först och få välja själva som vuxna vad de ska göra med sina liv, välja någon religion eller avfärda den.

Därför var Mansor Hekmat mot alla religiösa skolor för barn. Han var också mot slöja på barn och andra religiösa yttringar i barnens värld.

Nu har det gått 5 år sedan världens barn förlorade en av sina bästa vänner och förkämpar. Vi hyllar minnet av denna barnens vän med att fortsätta i hans fotspår och bygga en värld som är värdig barnen och mänskligheten.

Barnen Först

Barnen Först
Box 69
424 22 Angered

Tel: 070- 444 15 78
Fax: 08- 590 737 99
info@barnenforst.se
www.barnenforst.se

OBS!

www.barnenforst.se

Stöd oss!

Postgiro:
40 55 55-4

Children First

Main Office:
Chair Person, Soraya Shahabi
CF, BM Box 2592
London WC1N3XX / England

Tel. 44-798 134 3101
Fax: 1-413-639- 1602
childrenfirstinternational@yahoo.ca
www.childrenfirstinternational.org